

Nakkilan kunta
Porintie 11, 29250 Nakkila
seppo.saarimaa@nakkila.fi

Viite Lausuntopyyntö 10.10.2024

**Aihe Nakkila, Tattara, Rentec Oy aurinkovoimalan rakennushanke kohteeseen
Tuora-oja**

Nakkilan kunta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Rentec Oy:n aurinkovoimalan rakentamishankkeesta. Suunniteltu voimala sijoittuisi Valtatie 2:n itäpuolelle, kiinteistölle 531-415-8-73. Hankealueen koillisosa rajautuisi Konimäkeen, kaakkoisosa Rapakonmäkeen ja sen luoteis-lounasosassa mukailisi Valtatie kahta. Valtatien vastakkaisella puolella on entinen Kurkelansuon turvetuotantoalue. Hankealue sijaitsee haja-asutusalueella, jota ympäröivät laajat pelto- ja metsäalueet. Nimellisteholtaan noin 10 MWp:n kokoisen tuotantolaitoksen on suunniteltu sijaitsevan 14 hehtaarin kokoisella peltoalueella Helsingintien itäpuolella Lammaisten energian sähköaseman läheisyydessä. Tuotantolaitos on suunniteltu liitettäväksi sähköverkkoon läheisen sähköaseman kautta, jolloin ei olisi tarvetta rakentaa uusia ilmassa kulkevia sähkölinjoja hanketta varten.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa.

Nakkilan taajamaosayleiskaavassa (2015) alue on osoitettu merkinnällä MA (maisemallisesti arvokas peltoalue), jota koskee määräys: *Alueiden säilyminen avoimina ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Alueella on sallittua vain maatalouteen liittyvä rakentaminen, joka tulee sijoittaa huolellisesti arvokkaaseen maisemaan, olevien rakennusten yhteyteen tai metsän reunaan siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä. Sijoitettaessa rakennuksia metsän ja pellon vaihtumisvyöhykkeelle on pidettävä huoli siitä, että maisemallisesti arvokas metsänreuna säilyy ehyenä. Ympäristöhoidossa ja tienparannushankkeissa tulee edistää alueen kulttuuriympäristöarvojen säilymistä.*

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 alue on osoitettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisemaksi (Leistolän aukean viljelymaisema), jota koskee suunnittelumääräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava*

huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä.

Leistilän aukean arviointitekstissä todetaan, että *Leistilän aukean viljelymaisema edustaa Ala-Satakunnan viljelyseutua, jossa on Kokemäenjokilaaksolle tyypillinen viljavan savitasangon leima. Alueella olevat joet ja teiden varsille syntynyt asutus ovat maisema-alueelle tyypillisiä. Alueen pitkä asutushistoria ja alueen poikki kulkeva keskiaikaisperäinen Huovintie kertovat alueen keskeisestä sijainnista.*

Suunnittelualueen länsipuolella sijaitsee *Hormisto-Tattara-Leistilä-Masia, viljelymaisema*, joka on maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Itäpuolella sijaitsee valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, *Kokemäenjokilaakson viljelymaisemat*.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankesuunnitelmassa on kuvattu kattavasti suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsevat kiinteät muinaisjäänneet. Rakennettavaksi suunnitellulta alueelta muinaisjäänneksiä ei toistaiseksi tunneta. Nakkilassa peltoalueilla on tehty metallinetsintää ja suunnittelualueen pohjoispuoliselta pellolta onkin muutamia Museovirastolle ilmoitettuja esinelöytöjä. Irtolöydöt saattavat indikoida lähellä sijaitsevaa kiinteää muinaisjäännettä. Aurinkovoimalan tuotantoalueella maaperää tullaan käsittelemään ja muokkaamaan paneelien perustamistyön yhteydessä. Tämän vuoksi Satakunnan Museo katsoo, että suunnittelualueella tulee tehdä arkeologinen inventointi, jossa peltoalue tarkastetaan sekä silmämääräisesti havainnoimalla että metallinpaljastimen avulla. Inventointiraportti tulee heti sen valmistuttua toimittaa Satakunnan Museoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Tuotantolaitoksen suunnitteluhanke sijoittuu maisemallisesti herkälle alueelle, jossa paitsi hankealueelle, että sen ympäristöön kohdistuu maakunnallisia kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoja. Hankealue on luonteeltaan avointa peltomaisemaa, jossa tuotantoalue muodostaisi perinteiseen, satakuntalaiseen viljelymaisemaan vieraan teollisen elementin. Leistilän aukean viljelymaisema-alue edustaa Ala-Satakunnan viljelyseutua parhaimmillaan ja hankealue sijoittuu sen itäpuolelle.

Nakkilan taajamaosayleiskaavan määräyksessä alueesta todetaan, että *Alueiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.*

Alueella on sallittua vain maatalouteen liittyvä rakentaminen, joka tulee sijoittaa huolellisesti arvokkaaseen maisemaan, olevien rakennusten yhteyteen tai metsän reunaan siten, että rakennukset eivät sulje avoimia näkymiä.

Hankeselostuksessa on kuvattu hankkeen vaikutukset maisemaan, ja todettu, että muun muassa istutuksilla voitaisiin lieventää tuotantolaitoksen maisemallisia vaikutuksia (s.33). Hankeselostuksessa ja vaikutusten arvioinnissa ei ole huomioitu kaavamääräyksiä, joissa maiseman arvo on nimenomaan avoimissa peltoalueissa.

Hankealueella eri kaavatasoissa todettujen kulttuuriympäristöarvojen ja alueen yhtenäisen maisemallisen vaikutuksen vuoksi Satakunnan Museo ei puolla aurinkovoiman tuotantoalueen sijoittamista alueelle.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari
Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen Ely-keskus/ Päivi Valkama
Satakuntaliitto/ Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä